

Agricultura românească-agricultură ecologică

Agricultura ecologică (numită *organică* sau *biologică* în alte limbi) a apărut în Europa ca expresie a neîncrederii populației în măsurile de siguranță alimentară și ca urmare a apariției de îmbolnăviri prin consum de produse purtătoare de noxe (dioxină, trichinele, salmonele, *E. coli* de tip O157, virus gripal, prioni etc.). Întrucât mai multe episoade de îmbolnăvire au fost generate de tehnologiile de tip intensiv, industriale, bazate pe forțarea producției prin suprafertilizarea terenului agricol, prin folosirea de biostimulatori (antibiotice, hormoni etc.) în alimentația animalelor, s-a conturat o cerință nouă, destul de puternică, care s-a transformat într-o adevărată mișcare de nivel european pentru obținerea de produse agroalimentare prin tehnologii curate, nepoluante, fără substanțe indezirabile. La baza producției ecologice stă ideea că **principala cauză a degradării calității biologice a produselor constă în intervenția necorespunzătoare a omului la diferite niveluri structurale ale biosferei**, iar cele mai grave efecte asupra omului rezultă din cumulul de greșeli privind solul, plantele și animalele.

Agricultura ecologică pune un accent deosebit pe **calitatea naturală** a produselor, aspectele cantitative și productivitatea fiind pe un plan periferic. După conturarea noilor principii, nu au întârziat să apară firme specializate, care oferă astfel de produse etichetate în mod distinct și comercializate cu prețuri crescute. Pentru prevenirea și combaterea necinstei, eliminarea fraudelor prin substituirea produselor ecologice cu cele convenționale (mai ieftine), în scopul asigurării protecției consumatorilor, au apărut reglementări specifice în numeroase țări, iar apoi s-a trecut la elaborarea și aplicarea de standarde internaționale, care urmăresc respectarea unor reguli stricte în producerea, prelucrarea, transportul și comercializarea acestor produse. În elaborarea de reglementări specifice un rol important revine *Federației Naționale pentru Agricultură Ecologică*, care face parte din **Federația Internațională pentru Agricultură Organică** (*International Federation for Organic Agriculture Movement* = IFOAM). Această Federație – IFOAM, a elaborat un standard pentru producția biologică, care a fost tradus în 19 limbi și difuzat în toată lumea. IFOAM dispune de o revistă (*Ecology & Farming*) și de grupe de lucru specializate, fiind reprezentată (cu rol consultativ) la O.N.U. și F.A.O.

În țara noastră, baza legală pentru organizarea producției și desfacerii de produse ecologice a fost pusă prin **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2000**, aprobată prin **Legea nr. 38/2001** și prin **Hotărârea de Guvern 917/2001**, care stabilește *Normele metodologice de aplicare a prevederilor O.U.G. nr. 34/2000*. Conform O.U.G., prin *producție ecologică* se înțelege obținerea de produse agroalimentare fără utilizarea de îngrășăminte chimice, pesticide (insecticide, acaricide, substanțe dezinfectante etc.) pentru combaterea dăunătorilor, aditivi și biostimulatori alimentari pentru animale (antibiotice, coccidiostatice, hormoni etc.), medicamente, organisme modificate genetic și derivatele lor. Producția agroalimentară ecologică are ca scop realizarea unor *sisteme agricole durabile, diversificate și echilibrate*, care asigură **protejarea resurselor naturale și sănătatea consumatorilor** și se referă la obținerea de:

- produse vegetale și animale primare neprocesate;
- produse de origine animală și vegetală procesate, destinate consumului uman;

· materii prime furajere si furaje compuse, destinate hrănirii animalelor din ferme cu producție ecologică.

Principiile de bază ale producției agroalimentare ecologice sunt:

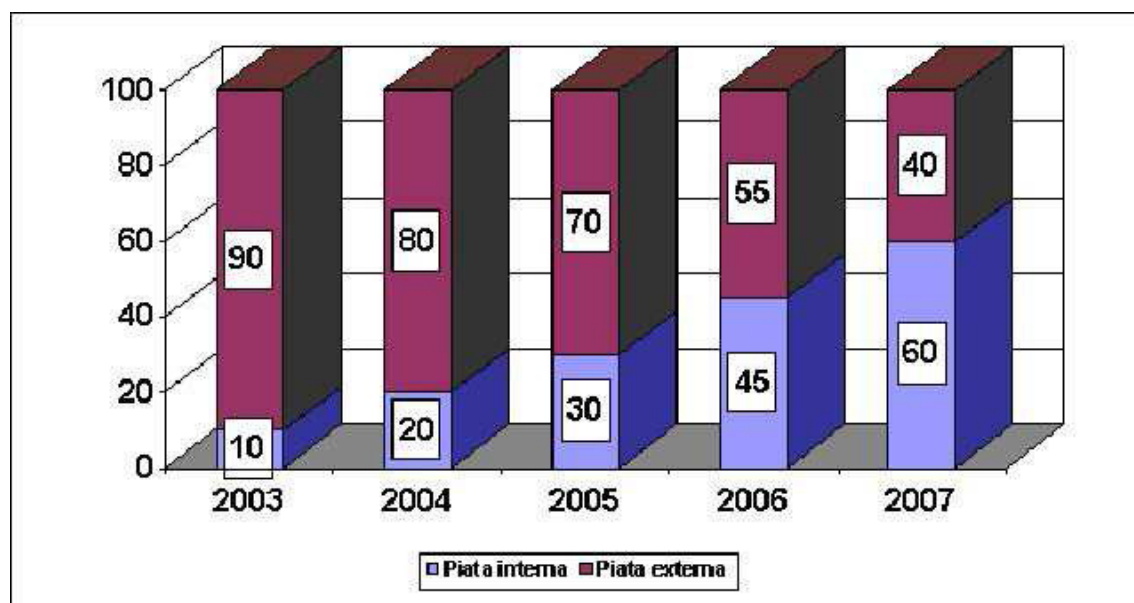
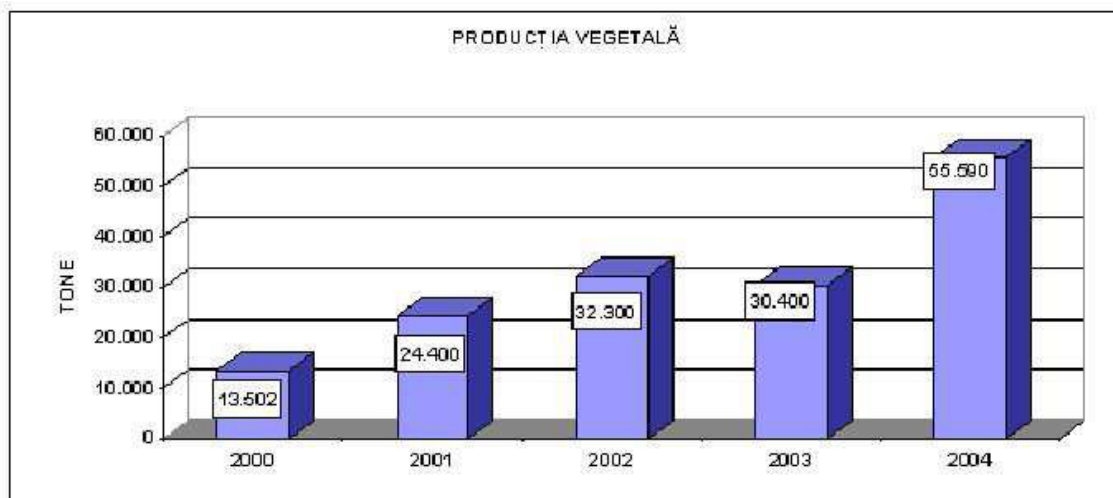
- eliminarea tehnologiilor poluante si a organismelor modificate genetic și/sau a produselor derivate din astfel de organisme, cu excepția unor medicamente de uz veterinar;
- realizarea structurilor de producție si a asolamentelor în cadrul cărora rolul principal revine speciilor, soiurilor si raselor cu înaltă rezistență si adaptabilitate;
- ameliorarea fertilității naturale a solului (prin folosirea de asolamente adecvate si îngrășăminte organice naturale);
- integrarea creșterii animalelor în sistemul de producție ecologică a plantelor;
- utilizarea economică a resurselor energetice convenționale și înlocuirea acestora în cât mai mare măsură prin utilizarea rațională a energiei neconvenționale (energia solară, biogazul etc.) si a produselor secundare re folosibile;
- aplicarea de tehnologii pentru creșterea animalelor, care să satisfacă cerințele fiziologice si de comportament (etologice) ale speciilor si raselor.

Trecerea de la producția agricolă convențională la cea ecologică se realizează într-o anumită perioadă de timp (de ordinul anilor), în concordanță cu standardele ecologice internaționale și cu prevederile **H.G. 917/2001**. Pentru punerea în aplicare a dispozițiilor O.U.G., s-a înființat **Autoritatea Națională a Produselor Ecologice** (A.N.P.E.) în cadrul Ministerului Agriculturii și Alimentației, care asigură respectarea prevederilor legale specifice și controlul privind metodele de producție ecologică, de certificare și de comercializare a produselor agroalimentare, în concordanță cu reglementările organismelor internaționale în domeniu la care România este parte. Orice producător de produse agroalimentare ecologice trebuie să-si înregistreze activitatea la ANPE si să se supună controlului unui organism de inspecție și certificare acreditat. Din datele furnizate de ANPE, rezultă că, **în anul 2003, au fost înregistrați legal 117 producători, din care 42 de producători pentru producția vegetală** (inclusiv producția de plante medicinale, semințe, import-export de produse); **27 de producători pentru domeniul producției animale** (lapte, carne, ouă) și **48 de producători de apicoli** (miere ecologică). Din cauza faptului ca România nu are încă o piață internă dezvoltată de produse ecologice, peste 90 la suta din producția ecologică este exportată în țări precum Germania, Elveția, Olanda și Italia. Pe piața internă se comercializează mai mult brânzeturile fabricate de S.C. *Dorna Lactate* și S.C. *Camylact* din Vatra Dornei.

Suprafețele cultivate în condiții ecologice în România au crescut de la 17.000 hectare în 2000 la 57.000 hectare la sfârșitul lui 2003, iar septelul de la 10.000 de animale (oi și vaci) la 50.000 capete în 2003. Pentru anul 2004 s-a estimat o triplare a suprafețelor cultivate ecologic și o creștere a efectivelor de animale până la 86.000 capete, din care 10.000 de vaci cu lapte, 70.000 oi și 6.000 de găini ouătoare. Cele mai mari suprafețe au fost cultivate anul trecut cu pășuni și culturi furajere (24.000 hectare), cu cereale (16.000 hectare), oleaginoase și proteice (15.600 hectare), dar și legume și fructe. Din datele furnizate de Ministerul Agriculturii reiese că în anul 2003 a fost obținută o producție vegetală ecologică de 30.400 tone de cereale, legume, oleaginoase și fructe, estimările pentru 2004 fiind de 55.590 tone. Din producția animală ecologică au fost obținute 60 tone de telemea de oaie, 150 tone de Schweitzer, 200 tone de Cascaval și 956.000 de ouă. De asemenea, în anul 2003 s-a realizat și o cantitate de 110 tone de miere. Conform estimărilor, pentru 2004 producția de cașcaval ecologic va atinge 380 tone, iar cea de Schweitzer 260 de tone. Pentru miere și ouă este estimată o producție de 200 tone, respectiv de 1,438 milioane de ouă.

Lista organismelor de inspecție și certificare, acreditate de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, până la 8 iunie 2004, pentru efectuarea inspecției și certificării produselor agroalimentare pe teritoriul României, cuprinde opt firme, din care: două românești (cu sedii în București și respectiv în Cluj), două din Germania (cu sedii în Târgu Mureș și respectiv în Timișoara), două din Italia (cu sedii în Timișoara), una din Ungaria (cu sediul în Zalău) și una din Franța (cu sediul în București). Regulile privind sistemul de inspecție și de certificare și condițiile de acreditare a organismelor de inspecție și de certificare ecologică sunt stabilite prin **Ordinul Ministerului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 527/2003**. În vederea acreditării se efectuează examene de laborator complexe asupra solului și a produselor vegetale și animaliere. Pentru producția animalieră inspecțiile se efectuează în toate stadiile de producție, sacrificare, procesare, până la vânzarea către consumatori. Laboratoarele trebuie să fie acreditate RENAR și să respecte prevederile standardului european EN ISO 45011: 1998 privind cerințele generale pentru organismele care aplică sistemul de certificare a produselor.

Etichetarea produselor agroalimentare ecologice se face în conformitate cu Ordinul Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor nr. 110/2002. Mențiunea: **Agricultură ecologică Ecorom - Sistem de control RO**, este permisă numai în condițiile prevăzute de O.U.G. nr. 34/2000. Importul și exportul produselor agroalimentare ecologice sunt reglementate prin Ordinul Ministerului Agriculturii, Alimentației, Pădurii și Mediului nr. 527/2003.

Bibliografie

The Farm magazine (Timisoara), 9th December 2002

http://ec.europa.eu/agriculture/organic/home_ro

<http://www.soel.de/english/index.html>

<http://www.ifoam.org/whoisifoam/index.html>

<http://www.biofach.de/main/Page.html>

www.bioagro.ro/